

CAP27

Tukihakukoulutus 16.3.2022

Juha Palonen, MMM

CAP-suunnitelmien jatkokäsittely 1/4

- Yhteisen maatalouspolitiikan uudistamista koskevat perusasetukset hyväksyttiin 6.12.2021.
- Komissio antanut delegoituja ja täytäntöönpanoasetuksia joulutammikuussa (kiireelliset) ja lisää annetaan kevään ja kesän 2022 aikana.
- Jäsenmaiden tuli toimittaa kansalliset CAP-suunnitelmat komissiolle 1.1.2022 mennessä sähköisen SFC-järjestelmän kautta.
- Kuusi jäsenvaltiota myöhästyi. Tällä hetkellä (2.3.2022) vielä puuttuu Romanian ja Belgian ohjelmat.
- Suunnitelmien pituus 400 – 4000 sivua, Suomen suunnitelma n. 1100 sivua.

CAP-suunnitelmien jatkokäsittely 2/4

- Komissiossa analyysivaihe käynnissä. DG AGRI johtaa prosessia, DG ENV, DG CLIMA, DG SANTE ja komission pääsihteeristö erityisesti mukana työssä.
- Komission pääosastojen yhteistä havaintokirjettä odotetaan maaliskuun lopussa tai huhtikuun alussa. Komissio julkistaa kaikille jäsenmaille osoitetut havaintokirjeet.
- Komissio julkaisee samassa yhteydessä koosteen jäsenmaiden toimittamista suunnitelmista ja niiden kunnianhimesta erityisesti ympäristö- ja ilmastoasioissa.

CAP-suunnitelmien jatkokäsittely 3/4

- Komission havaintoihin vastaaminen huhti-toukokuussa, neuvottelut komission kanssa
 - tekniset muutokset ja selvennykset (työ jo nyt käynnissä)
 - poliittiset kysymykset, mahdolliset muutokset toimitettuun suunnitelmaan
- Tarkennettu CAP-suunnitelma
- Neuvottelut komission kanssa päätökseen kesällä 2022 (tavoite)

CAP-suunnitelmien jatkokäsittely 4/4

- Suomen CAP-suunnitelman hyväksyminen komissiossa kesällä/alkusyksyllä 2022
- Kansallinen toimeenpano 1.1.2023 mennessä
 - kansallisen lainsäädännön käsittely ja hyväksyminen
 - valtioneuvoston asetukset
 - hakuohjeiden laadinta
 - IT-järjestelmien valmistelu (tukien haku, seuranta, valvonta...)

Ehdotus Suomen CAP-suunnitelmaksi

Esitettävät tiedot ja diat perustuvat 22.12.2021 Euroopan komissiolle toimitettuun Suomen CAP-suunnitelmaan, eivätkä siten mahdollisesti vastaa lopullista CAP-suunnitelmaa.

Perustulotuki

- Maksetaan ilman tukioikeuksia tukikelpoiselle maatalousmaalle.
- Tukioikeudet lakkaavat 31.12.2022.
- Kaksi tukialuetta AB ja C säilyvät.
- Perustulotuen määrä (e/ha) vahvistetaan vuosittain. Tukitaso ehkä hieman alhaisempi kuin nyt.
- Maksetaan aktiiviviljelijälle
 - Saanut enintään 5 000 e suoria tukia edellisenä kalenterivuotena TAI
 - Y-tunnuksen päätoimiala maatalous ja alv-velvollisuus alkutuottajana (YTJ)
 - Ehdot voi täyttää myös sivutoiminen tai osa-aikainen viljelijä.

Nuorten viljelijöiden tulotuki

- Uutena kriteerinä ammattitaitovaatimus (sama kuin aloitustuessa)
- Enintään 150 hehtaarille (nyt rajana 90 ha).
- Pääsääntöisesti tukea maksetaan 5 vuoden ajan.
- Nykyistä tukea 1-4 vuotta saaneiden tuki jatkuisi viiteen vuoteen asti (ilman ammattitaitovaatimusta).

Uudelleenjakotuki

- Asetus: 10 % suorien tukien kokonaismäärästä kohdennettava pienille ja keskikokoisille tiloille. Jos perusteita, niin pienempi prosenttikin mahdollinen.
- Suomen tavoitteena on kohdentaa vähemmän.
- Uusi tukijärjestelmä. Suomessa maksettaisiin kaikille tiloille max. 50 hehtaaria.
- Palaveri komission kanssa
 - Malli OK
 - Kohdentamisprosentin perusteita pitää tarkentaa.

Eläinpalkkioiden valmistelutilanne

- Toimenpiteiden kuvaus CAP-suunnitelmassa yleisellä tasolla → Mahdollisuus tarkentaa ehtoja.
- EU:n IACS-säädökset viimeistelyvaiheessa → reunaehdot kohta selvillä.
- Merkintä- ja rekisteröintisäädökset tärkeitä jatkossakin (ei nykyisiä valvontahelpotuksia, viitepäivä)
- Uusien mallien suunnittelu meneillään (MMM, RV, tuottajat ja lihatalot).
- Mallien läpikäynti komission kanssa.

Tuotantoon sidotut tuet CAP-suunnitelmassa		
Toimenpide	Euroa	Osuus
Emo- ja lypsylehmät (AB-manner)	41 900 000	41 %
Emo- ja lypsylehmät (Ahvenanmaa)	2 000 000	2 %
Sonnit (AB-alueen manner ja Ahvenanmaa)	14 600 000	14 %
Sonnit (C-alue)	19 400 000	19 %
Naudat (AB-alueen ulkosaaristo)	2 200 000	2 %
Teurashiehot (AB-alue)	1 600 000	2 %
Uuhet (AB-alueen manner)	1 120 000	1 %
Uuhet (Ahvenanmaa ja ulkosaaristo), kutut (AB-alue)	880 000	1 %
Teuraskaritsat	1 100 000	1 %
Tärkkelysperuna	3 700 000	4 %
Erikoiskasvit	13 200 000	13 %
	101 700 000	100 %

Luonnonhaittakorvaus

- Oleellisin muutos on kotieläintilan korotuksen poistuminen
- Muuten tukijärjestelmä säilyy kuluvan kauden kaltaisena
 - Tukitasot nykyisellään (toki ilman kotieläintilan korotusta)
 - Korvauskelpoisuus pääosin nykyisellään
 - Tukijärjestelmä sisältää degressiivisyyden
 - Korvauskelpoista maatalousmaata pitää olla vuosittain vähintään 5 ha. Saaristoalueiden 3 ha minimialan poikkeus poistuu.
 - Avo-, viher- ja sänkikesantojen (pl. ehdollisuuden GAEC 8:n kesannot) sekä ekojärjestelmän luonnonhoitonurmien osuus saa olla enintään 25 % korvaukseen oikeutetusta luonnonhaittakorvausalasta.

Geenivaratoimenpiteet

- Alkuperäisrotujen kasvattaminen 1/2

- Tuensaaja on viljelijä, ei tarvitse olla aktiiviviljelijä
- Yksivuotinen sopimus alkuperäisrotujen kasvattamisesta
- Rotupuhtaat alkuperäisrotuiset eläimet tukikelpoisia (jalostusjärjestö todentaa)
- Eläimiä pitää olla sopimuksella:
 - lampaita, vuohia, nautoja tai hevosia vähintään 1 ey
 - maatiaiskanoja tai kukkoja vähintään 20 kpl.
- Tukikelpoista eläintä on pitänyt käyttää jälkeläisten tuottamiseen:
 - Nauta ja lammas viimeisen kahden vuoden aikana; hevonen ja vuohi viimeisen kolmen vuoden aikana.
 - Kanan osalta vain vaatimus kuulumisesta Maatiaiskanalan säilytysohjelmaan.

Geenivaratoimenpiteet

- Alkuperäisrotujen kasvattaminen 2/2

- Sopimuseläinten määrä voi vähentyä sopimusvuoden aikana ja eläimiä voi korvata tilan omilla eläimillä.
 - Korvaus maksetaan niistä eläimistä, jotka ovat olleet tuensaajan hallinnassa koko sopimusvuoden
- Eläimen kasvattamisen lisäksi vaaditaan:
 - Naudoilta vuodesta 2025 alkaen sopimuseläimen sukusiitosaste on oltava riittävän alhainen (jalostusjärjestö todentaa)
 - Vuohilta ja lampailta ajantasaista jalostussuunnitelmaa rotupuhtaiden eläinten jalostamiseksi. Voi teettää tai tehdä itse.
 - Suomenhevoselle ei muita vaatimuksia
 - Kanojen lisävaatimukset Maatiaiskanan säilytysohjelman kautta
- Alustavat korvaustasot:
 - Naudat 683 €/ey
 - Suomenlammas 300 €/ey
 - Ahvenanmaanlammas, kainuunharmas, suomenvuohi, suomenhevonen 350 €/ey
 - Maatiaiskana 300 €/tila

Uusi toimeenpanomalli

- Komissio seuraa tuotosten ja tulosten toteutumista, ja siten myös tulosten oikeellisuutta (tukiehtojen ja komission kanssa sovitun CAP-suunnitelman noudattamista). Siirrytty erilaiseen sääntöjen noudattamisen tarkastelutapaan.
- Pinta-alamonitorointi.
- Vain sähköinen haku (kaksisuuntainen tiedonvaihto, korjauskehotuksia ja –mahdollisuuksia pinta-alamonitoroinnin alaisista asioista pitkin kasvukautta).
- Paikkaansidotut valokuvat (siirtymäkausi mahdollinen).

Pohjoinen tuki

- Viime vuoden joulukuussa saatiin uusi komission päätös pohjoisen tuen jatkosta. Päätös kattaa vuodet 2022-2027 eli kuusi vuotta
 - Uuteen päätökseen ei sisältynyt muutoksia aiempaan verrattuna. Maksuvaltuus kasvoi hieman.
 - Vuonna 2023 ja siitä eteenpäin tuella ollaan korvaamassa luonnonhaittakorvauksen kotieläintilan korotuksen poistumista pohjoisen tuen määrää lisäämällä
 - Kuitenkin EU:n kokonaan rahoittaman tuotantoon sidotun tuen ongelmallinen tilanne eläintukien määräytymisen osalta saattaa johtaa tarpeeseen muuttaa kansallisena tukena maksettavaa sonnien tukea

Etelä-Suomen kansallinen tuki ja muut kansalliset tuet

- Tulevaa Etelä-Suomen kansallisen tuen tukiohjelmää vuosille 2023-2027 valmistellaan
 - Komissiolle on tarkoitus toimittaa Suomen esitys tukiohjelmasta vappuun mennessä
 - Tuen kokonaismäärän on alennuttava **1/3** vuoden 2022 tasosta vuoteen 2027 mennessä
 - Tuen alenemisen kohdentaminen sika- ja siipikarjatalouden ja puutarhatalouden välillä on keskustelussa
 - Tukimuodot olisivat nykyisen kaltaiset
- Muissa kansallisissa tuissa (esim. sokerijuurikaan viljelyn kansallinen tuki ja mehiläistalouden tuki) ollaan jatkamassa nykyisin tuen ehdoin

CAP-suunnitelma: Ympäristö- ja ilmastoviisas maatalous

Tukihakukoulutus 16.3.2022

Pia Lehmusvuori ja Riikka Knaapi
MMM/maatalousyksikkö

Ehdotus Suomen CAP-suunnitelmaksi

Esitettävät tiedot perustuvat 22.12.2021 Euroopan komissiolle toimitettuun Suomen CAP-suunnitelmaan, eivätkä siten mahdollisesti vastaa lopullista CAP-suunnitelmaa.

CAP-suunnitelman luonnos

- CAP-suunnitelman luonnos: <https://mmm.fi/cap27/cap-suunnitelma>
- Tähän esitykseen keskeisesti liittyviä osioita CAP-suunnitelmassa:
 - Ympäristö- ja ilmastotavoitteiden saavuttaminen 3.1.
 - Ehdollisuuden hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimukset 3.10.
 - Ekojärjestelmä 5.1.
 - Ympäristökorvaus ja luomukorvaus 5.3.
- Luken arvio CAP-suunnitelman toimien ympäristö- ja ilmastovaikutuksista:
<https://mmm.fi/cap27/ymparistovaikuttavuusarvio>

CAP:lle asetetut EU-tason tavoitteet

Edistetään osaamista, innovaatioita ja digitalisointia

Varmistetaan älykäs, kestävä ja monipuolinen maatalousala, jolla parannetaan elintarviketurvaa

Tuetaan ympäristönhoitoa ja ilmastotoimia ja edistetään yhteisiä ympäristö- ja ilmastotavoitteita

Lujitetaan maaseutualueiden sosioekonomista rakennetta

1. Turvataan viljelijöiden tulotaso ja ruuantuotanto
2. Lisätään tuotannon kilpailukykyä ja laatua
3. Parannetaan viljelijöiden markkina-asemaa

4. Hillitään ilmastonmuutosta ja sopeudutaan siihen
5. Edistetään ympäristön tehokasta hoitoa ja suojelua
6. Edistetään luonnon monimuotoisuuden, elinympäristöjen ja maiseman säilyttämistä

7. Kannustetaan nuoria alalle, helpotetaan maaseudun yritystoiminnan kehittämistä
8. Edistetään maaseudun työllisyyttä, kasvua ja paikallista osallisuutta
9. Parannetaan turvallisen, terveellisen ja kestävä ravinnon saantia sekä eläinten hyvinvointia ja torjutaan mikrobiresistenssiä

Vaikuttavuuden logiikka CAP-suunnitelmassa

1. varmistaa maataloustuottajille kohtuulliset tulot
2. parantaa tuottavuutta ja kilpailukykyä
3. muuttaa elintarvikeketjun voimasuhteita
4. tukea ilmastotoimia
5. suojella ympäristöä
6. säilyttää maisemat ja biodiversiteettiä
7. tukea sukupolvenvaihdoksia
8. säilyttää maaseutualueet elinvoimaisina
9. varmistaa elintarvikkeiden laatu ja täyttää

”

**Tarpeet
tavoitteittain**

**Tarpeista reunaehto-
jen puitteissa
toimenpiteet**

**Toimenpiteille tuotokset ja
tulokset**

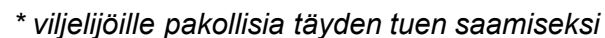
Vaikuttavuuden arviointi

- Ulkopuolinen ennakoarviointi ja ympäristövaikutusten arviointi
- Tulosten ja tuotosten määrät suhteessa tavoitteisiin
 - Vaikuttavuusindikaattorit
- Ympäristövaikutusten arviointi jälkikäteen

Huomioita vaikuttavuudesta

- **EU:n yhteinen maatalouspolitiikka on**
 - Vanhoja ja uusia tavoitteita, politiikkaa, historiaa, kompromisseja, intressien yhteensovitusta ja rahanjakoa
 - Väline, joka sisältää erilaisia rahoituslähteitä, monimutkaisia lainsäädäntökehikoita ja paljon reunaehtoja
- **Vaikuttavuus syntyy yksittäisistä CAP-suunnitelman toimenpiteistä**
 - Tekeminen ja toimet monivaikutteisia
 - Reunaehtojen takia välineet hyvin rajattuja

CAP-suunnitelman ympäristö- ja ilmastotoimet

- **Ehdollisuus**
 - Hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimukset (GAEC)
 - Lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR)
- **Suorat tuet**
 - Ekojärjestelmä
- **Maaseudun kehittämisen toimenpiteet**
 - Ympäristökorvaukset
 - Ympäristösitoumus
 - Ympäristösopimukset
 - Luonnonmukaisen tuotannon korvaukset
- **Maaseudun kehittämisen toimenpiteet jatkuu**
 - Eläinten hyvinvointikorvaukset
 - Investoinnit
 - Maatalousinvestoinnit
 - Ei-tuotannolliset investoinnit (kosteikkoinvestoinnit)
 - Yhteistyö
 - Yhteistyötoimet
 - Leader
 - Maaseudun innovaatioryhmät (EIP)
 - Digitalisaatio ja innovaatiot
 - läpileikkaava teema
 - Tietämyksen vaihto ja tiedottaminen
 - läpileikkaava teema
 - Koulutus, tiedonvälitys, neuvontapalvelut

Ehdollisuus

Ehdollisuus, mikä se on?

- Ehdollisuus korvaa nykyisen täydentävien ehtojen järjestelmän vuodesta 2023 alkaen. Siihen sisällytetään lopetettavan viherryttämistukijärjestelmän vaatimukset ja lisäksi uusia ympäristö- ja ilmastovaatimuksia.
- Tavoitteena
 - 1) edistää kestäväää maataloutta tekemällä tuensaajat tietoisemmiksi vaatimuksista
 - 2) saada CAP vastaamaan paremmin yhteiskunnan odotuksiin.
- EU:n kokonaan rahoittamien suorien tukien ja osarahoittamien maaseudun kehittämisen viljelijäkorvausten täysimääräisen saamisen ehtona.
- Muodostaa perustason ekojärjestelmälle, ympäristökorvaukselle, luonnonmukaisen tuotannon korvaukselle ja eläinten hyvinvointikorvaukselle.

Ehdollisuus

Hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimukset (GAEC)

- Ympäristö- ja ilmastovaatimuksia
- Jäsenvaltio määrittelee EU-asetuksessa säädetyn perusteella.

Lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR)

- Vaatimuksia, jotka koskevat
 - ympäristöä ja ilmastoa
 - kansanterveyttä
 - kasvien terveyttä
 - eläinten terveyttä ja hyvinvointia
- EU:n lainsäädännön vaatimuksia, joita sovelletaan joko EU-säädösten tai niitä tarkentavan kansallisen lainsäädännön perusteella

Sosiaalinen ehdollisuus

- Suomessa ehdollisuuteen v. 2025 alusta
- Vaatimuksia, jotka koskevat tuensaajien työntekijöiden työsuojelua ja työehtoja
- EU:n lainsäädännön vaatimuksia, joita sovelletaan EU-säädöksiä tarkentavan kansallisen lainsäädännön perusteella

Lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR)

Ympäristö- ja ilmasto SMR:t (tietyt artiklat seuraavista)

SMR 1: Vesipuidedirektiivi

SMR 2: Nitraattidirektiivi

SMR 3: Lintudirektiivi

SMR 4: Luontodirektiivi

SMR 7: EU:n kasvinsuojeluaineasetus

SMR 8: Torjunta-ainedirektiivi

Muut SMR:t (tietyt artiklat seuraavista)

- SMR 5: EU:n yleinen elintarvikeasetus
- SMR 6: Hormonikieltodirektiivi
- SMR 9: Vasikkadirektiivi
- SMR 10: Sikadirektiivi
- SMR 11: Yleinen tuotantoeläinten suojelua koskeva direktiivi

Uudet SMR-vaatimukset merkitty vihreällä, muuttumassa olevat sinisellä

Poistuu ehdollisuudesta v. 2023 alkaen:

- Eläinten tunnistamisen ja rekisteröinnin SMR:t (edelleen jatkossakin eläintukijärjestelmien ehtona)
- TSE-tautia koskeva SMR

Hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimukset (GAEC)

- GAEC 1 Pysyvän nurmen alan kansallinen seuranta
- GAEC 2 Turvemaiden suojelu ja ylimääräinen GAEC Muiden alojen suojelu
- GAEC 3 Sängen polttokielto
- GAEC 4 Suojakaistat vesistöjen varrella (vähintään 3 m)
- GAEC 5 Kaltevien vesistöjen varsien maanmuokkaus (kuten GAEC 4)
- GAEC 6 Talviaikainen vähimmäismaanpeite ja kesantojen kasvipeite kesällä
- GAEC 7 Viljelyn monipuolistaminen*
- GAEC 8
 - Vähintään 4 % peltoalasta kesantoa (Varsinais-Suomi, Uusimaa, Ahvenanmaa)*
 - Maisemapiirteiden säilyttäminen
 - Puiden leikkauskielto lintujen pesimäaikana
 - Haitallisten vieraskasvilajien torjunta
- GAEC 9 Pysyvän nurmen säilyttäminen Natura 2000 -alueilla

*Kuten nykyisin, vapautus pienille ja nurmi-, kesanto- ja palkokasvivaltaisille tiloille. Lisäksi luomutiloille vapautus GAEC 7:sta.

GAEC 2 Turvemaiden suojele + Ylimääräinen GAEC Muiden alojen suojele

- Vuoden 2022 jälkeen maatalousmaaksi muusta käytöstä raivaamalla tai muutoin otettu ala on oltava pysyvästi nurmella.
- Nurmikasvusto voidaan uusida suorakylvönä tai kevennetyllä muokkauksella niin, että uusi nurmikasvusto kylvetään välittömästi aiemman kasvuston muokkauksen jälkeen.
- Tämä nurmivaatimus ei koske tilusjärjestelypäättösten mukaisia uusia aloja eikä lohkon muotoa parantavia muutoksia.
- Suunniteltu koskevan raivauksen lisäksi myös vanhoja turvetuotantoalueita.

Huomaa pellonraivauksesta

- Huomaa myös metsäkadon ehkäisyä koskevan EU:n asetusehdotuksen vaikutukset
- Ehdotuksen mukaan vuonna 2021 tai sen jälkeen raivatulla maatalousmaalla tuotettu naudanliha ei olisi markkinakelpoista. Ehdotuksen käsittely alkanut EU:ssa. Valmistuu arviolta v. 2023.
- Lue tarkemmin MMM:n tiedotteesta [täältä](#)

GAEC 6 Talviaikainen vähimmäismaanpeite

- Vähintään 30 % viljelijän peltoalasta ja pysyvien kasvien alasta on oltava kasvipeitteistä syksystä kevääseen.
- Hyväksyttäviä aloja ovat tiettyjen muokkaamattomien viljelykasvien, muokkaamattoman sängen ja kevennetyn muokkauksen alat sekä tiettyjen viljelykasvien alat, joiden pinnalla on sadonkorjuusta jäänyttä kasvijätettä.
- Ei koske v. 2023 ja 2024 viljelijöitä, joiden peltoalasta ja pysyvien kasvien alasta yli 70 % on yksi- tai monivuotisten avomaan vihannesten tuotannossa ja/tai perunantuotannossa.

Ekojärjestelmät

Uusi tukijärjestelmä

- Ympäristö- ja ilmastotavoitteita edistävä tukijärjestelmä
- Voimaan v. 2023
- Kuuluu EU:n kokonaan rahoittamiin I pilarin suoriin tukiin
- Jäsenvaltioille pakollinen, viljelijöille vapaaehtoinen
- Ekojärjestelmään 16,5 % suorien tukien kansallisesta enimmäismäärästä
= 86 milj. euroa/v

Kansallisen valmistelun periaatteet

- EU-asetuksen mukaisesti tuki voidaan myöntää ekojärjestelmistä:
 - jotka menevät pidemmälle kuin ehdollisuuden vaatimukset, unionin ja kansallisen lainsäädännön vaatimukset sekä maatalousmaan säilyttämistä avoimena koskevat vaatimukset.
 - jotka eroavat ympäristökorvauksen toimenpiteistä.
- Pällekkäisen maksun estämiseksi tietyt ehdollisuuden vaatimusten ja ympäristökorvauksen alat eivät voi saada ekojärjestelmän tukea.

Ekojärjestelmien kansallisen valinnan perusteet:

- 1) Ekojärjestelmän toimet täyttävät CAP:n ympäristö- ja ilmastotavoitteita tehokkaasti ja yksinkertaisesti.
- 2) Toimet ovat mahdollisimman laajan viljelijäjoukon valittavissa.
- 3) Toimet ovat yksivuotisia, jolloin ekojärjestelmän sitoumuksetkin ovat yksivuotisia.

Ekojärjestelmät (1/2)

- 1) Talviaikainen kasvipeite
- 2) Luonnonhoitonurmet
- 3) Viherlannoitusnurmet
- 4) Monimuotoisuuskasvit

- Toimenpiteet ovat tuttuja nykyisestä ympäristökorvauksesta. Toimenpiteiden ehdot muuttuvat osittain.
- **Yksivuotiset sitoumukset:** Viljelijä voi päättää vuosittain, valitseeko hän ekojärjestelmän toimenpiteitä 0-4 kpl.
- Kullekin ekojärjestelmälle määritetään **tavoitetukitaso (euroa/ha) ja tukitason minimi ja maksimi**. Lopulliseen tukitasoon vaikuttaa vuosittain ekojärjestelmän hehtaareiden määrä. Minimi voidaan alittaa, jos suorien tukien kokonaisrahamäärä muutoin ylittyisi.

Ekojärjestelmät (2/2)

- Ekojärjestelmä 1: Talviaikainen kasvipeite

- Ala, joka muokkaamattomana sängellä tai tietyillä kasveilla seuraavan kevään kylvötöiden ajankohtaan asti. Ei kevennetyn muokkauksen aloja. Tukitasoa ei kytketty tiettyihin osuuksiin tilan alasta.

- Ekojärjestelmä 2: Luonnonhoitonurmet*

- Monivuotinen nurmikasvusto. Monilajiseksi kehittyneet luonnonvaraisia heiniä ja ruohovartisia kasveja sisältävät nurmikasvustot hyväksyttäviä. Siemenseoksen painosta enintään 20 % typensitojakasveja. Ei lannoitusta eikä kasvinsuojeluaineita. Niitettävä joka toinen vuosi, paitsi vaikeissa rikkakasvitilanteissa joka vuosi.

- Ekojärjestelmä 3: Viherlannoitusnurmet*

- Nurmiheinäkasvien ja typensitojakasvien seos. Vähintään 4 lajia ja seoksen painosta vähintään 20 % typensitojakasvia. Ei lannoitusta eikä kasvinsuojeluaineita. Samalle alalle tuki enintään 3 vuotta peräkkäin. Niitto 2. vuonna, paitsi vaikeissa rikkakasvitilanteissa joka vuosi.

- Ekojärjestelmä 4: Monimuotoisuuskasvit*

- Pölyttäjähöynteis- ja maisemakasvien seos/riistakasvien seos/niittykasvien ja peltolintukasvien seos. Vähintään 2 lajia. Lannoitus ja kasvinsuojeluaineiden käyttö vain kasvuston perustamiseen liittyen. Ei tarvitse niittää, ei saa niittää ennen määriteltävää ajankohtaa. Ei saa laiduntaa eikä korjata satoa paitsi riistakasvien sadon riistaeläinten ruokintaa varten.

* Luonnonhoitonurmien, viherlannoitusnurmien ja monimuotoisuuskasvien tukia enintään 25 %:lle viljelijän suorien tukien tukikelpoisesta alasta. Lisäksi C-tukialueella luonnonhoitonurmien tukea enintään 10 %:lle.

CAP-vihreä arkkitehtuuri

Ympäristökorvaukset

Luomu

Ympäristökorvaukset – mitä sisältää?

- **Ympäristösitoumus: tilakohtainen ja lohkoکوhtaiset toimenpiteet**
 - **Tilakohtainen toimenpide:** Yhteisenä viljavuusnäytteet, lohkokirjanpito ja ympäristöilmastosuunnitelma. Lisäksi valittava vuosittain kaksi valinnaisista toimenpidettä
 - **Lohkoکوhtaiset toimenpiteet:** Vapaaehtoisia
 - Ravinteiden käyttörajat siirtyvät kaikkien viljelijöiden noudatettavaksi lainsäädännön kautta.
 - Korvauskelpoinen ala säilyy
- **Ympäristösopimukset:**
 - kosteikkojen hoito,
 - monimuotoisuuden ja maiseman hoito,
 - alkuperäisrotujen kasvattaminen ja alkuperäiskasvien viljely.
 - lisäksi toimenpiteet geenivaraohjelman toteuttamiseksi.

Ympäristösitoumus – tilakohtainen toimenpide

- Ympäristöteemainen koulutus (esim. hiiliviljely, monimuotoisuus tms.)
- Monimuotoisuuskaistat (monivuotinen toimi)
 - Kahden yksivuotista kasvia kasvavan lohkon ympärille 3m monimuotoisuuskaista
- Maaperän seurantatieto
 - laaja maa-analyysi, joka sisältää hiilen määrän ja orgaanisen aineksen määrän analyysit sekä jonkin maan kasvukuntoa tai ravinnetilaa kuvaavan tutkimuksen; tai analyysi peltomaan laatutekijöistä maaperän skannauslaitteistolla.
- Lanta/biokaasutoimenpide
 - Käytössä separattori tai laskeutusallas, tai luovutetaan lantaa/nurmea biokaasulaitokseen tai lantaa toiselle tilalle
- Pölyttäjien ravintokasvit
 - kahdella eri peruslohkolla pölyttäjille ravintoa tarjoavia yksi- ja monivuotisia tuotantokasveja
- Täsmäviljely – käytössä jokin monista täsmäviljelylaitteista
- Käytössä kasvinsuojelun seuranta- ja tunnistussovellus

Ympäristösitoumus – lohkokohtaiset toimet

- Maanparannuskasvit & saneerauskasvit
 - lohkoilla, jotka ovat olleet edellisenä vuonna yksivuotisten tuotantokasvien viljelyssä. Sama kasvulohko voi olla maanparannuskasveilla tai saneerauskasvilla kylvettynä enintään kaksi vuotta peräkkäin
- Kerääjäkasvit
 - yksivuotisen tuotantokasvin aluskasvina tai sen sadonkorjuun jälkeen.
- Kiertotalouden edistäminen
 - levitettävä peltolohkolle lietelantaa, virtsaa, lietelannasta erotettua nestejätettä tai nestemäistä orgaanista lannoitevalmistetta sijoittavilla tai multaavilla laitteilla tai lisättävä peltolohkolle orgaanista materiaalia
 - Liete voi olla omalta tilalta, kuiva lanta ei
- Suojavyöhyke –kohdentamisaineiston perusteella
- Turvepeltojen nurmet
 - Tuotantonurmi
 - Sadon voi korjata, lannoittaa saa

Ympäristösitoumus – lohkokohtaiset toimet

- Valumavesien hallinta
 - Toteutettava säätösalaajitetulla lohkolla vedenpinnan nostoa/laskua
 - Toteutettava altakastelu- tai kuivatusvesien lohkoilla veden kierrätys
 - Turv- & hapan sulfaattimaa
- Puutarhakasvien vaihtoehtoiset kasvinsuojelumenetelmät
 - Toteutettava vähintään yhtä biologista tai mekaanista torjuntamenetelmää koko sitoumuskauden ajan
- Lintupellot
 - Lintupeltoja koskevassa lohkokohtaisessa toimenpiteessä viljelijän on viljeltävä luonnonvaraisten kurkien, hanhien tai laulujoutsenten suosimia tuotantokasveja tavanomaisen viljelykäytännön mukaan tavoitteena normalisatoa tuottava kasvusto.
 - Paikkatietoaineisto

Ympäristösopimukset

- Alkuperäisrotutoimenpide 1-vuotiseksi.
- Suojavyöhykkeistä ja lintupelloista laadinnassa kohdentamisaineisto lohkoista, joilla toimenpidettä voi soveltaa.

Luomukorvaukset

- Luomukorvauksiin merkittävä **lisärahoitus ja tavoitealan nosto**
- Luomusitoumus sisältää **kolme korvaustasoa**: peltokasvituotannon korvaus tai avomaavihannesten korvaus ja kotieläinluomulle lisäksi oma korvaustaso. Osittainen sitoumus mahdollinen avomaavihanneksille.
- Kotieläinluomu maksetaan myös **hehtaariperusteisesti**. Maksu niin monelle hehtaarille kuin tilalla riittää 0,5 ey/ha sitoumusalaa.
- Saa olla pellot luomussa ja eläimet tavanomaiset
- **Myyntikasvivaatimus** kaikille, mutta luomu kotieläintilat ja niiden yhteistyötilat vapautuvat tietyin edellytyksin. Avomaavihannessitoumuksissa viljelykierron osoittaminen. Myyntikasvivaatimus ei koske siirtymävaiheessa olevaa alaa.

CAP-vihreä arkkitehtuuri

Kohdentaminen

Vihreän arkkitehtuurin kohdentaminen

- **Kohdennus tilan lähtökohdista – tavoitteena kestävä ja kannattava tuotanto**
 - Ei alueellista kohdennusta, koska karkeaa → ei kohdentamisalueita
 - Vihreän arkkitehtuurin kaikki toimenpiteet ovat valittavissa kaikkialla Suomessa
 - EKO:n Luonnonhoitonurmien, viherlannoitusnurmien ja monimuotoisuuskasvien tukia enintään 25 %:lle viljelijän suorien tukien tukikelpoisesta alasta. C-tukialueella luonnonhoitonurmien tukea enintään 10 %:lle.
- **Täsmäkohdennusta ehtojen kautta (esimerkkejä):**
 - **Maalaji:** turvemaiden ilmastonurmet (YMP), säätösalaajitus (YMP),
 - **Sijainti:** vesistöjen varret ja eroosioherkät alueet ympäri Suomea: suojakaistat (ehdollisuus), suojavyöhykkeet (YMP)
 - **Tuotantosuunta:** ravinteiden kierrätys (YMP), eläinten hyvinvointi (EHK)
 - **Tavoitteittain (ongelmien ratkaisu):** ilmasto, vesistö, luonnon monimuotoisuus, maaperä, kannattavuus

Kohdentaminen – toimenpiteitä eri tavoitteisiin

- **VESISTÖ**

- Lannoiterajoitukset, Pohjaveden suojelu, Kasvinsuojelun vaatimukset (ehdollisuuden lakisääteiset hoitovaatimukset) sekä Suojakaistat (ehdollisuuden GAEC) Viherlannoitusnurmet, Luonnonhoitonurmet, Talviaikainen kasvipeite (EKO),
- Suojavyöhykkeet, Kerääjäkasvit, Maanparannuskasvit ja saneerauskasvit, Valumavesien hallinta, Turvemaiden nurmet, Kosteikkojen toimet, tilakohtaisen toimenpiteen lannankäyttöä edistävä sekä täsmäviljelyä edistävät toimet (YMP)
- Luomu

- **ILMASTO hillintä&sopeutuminen**

- Sängen polttokielto, Uusien maatalousmaiden nurmivaatimus (raivauksen vähentämiseksi) (ehdollisuus),
- Viherlannoitusnurmet, Luonnonhoitonurmet, Talviaikainen kasvipeite (EKO)
- Kerääjäkasvit, Maanparannuskasvit ja saneerauskasvit, Valumavesien hallinta (=sääätösalaohitus yms.), Turvemaiden nurmet, Kosteikkojen hoito ja Kosteikkoinvestoinnit (YMP)
- Pellon vesitalouteen liittyvät investoinnit

Kohdentaminen – toimenpiteitä eri tavoitteisiin

- **MONIMUOTOISUUS**

- Tuottamattomat alat, Haitallisten vieraslajien torjunta (ehdollisuus)
- Luonnonhoitonurmet, Viherlannoitusnurmet, Monimuotoisuuskasvit, Talviaikainen kasvipeitteisyys (EKO),
- Pölyttäjien ravintokasvit ja monimuotoisuuspienareet (tilakohtainen toimi, Suojavyöhykkeet (YMP), Kosteikkojen toimet (sis. kaksitasouomat), Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoito – sopimus (sis. perinnebiotoopit, luonnonlaitumet), alkuperäisrotujen kasvattaminen ja muut geenivaratoimenpiteet (YMP), Luomu

- **MAAPERÄ**

- Sängen polttokielto (ehdollisuus), Viljelyn monipuolistaminen (ehdollisuus)
- Välineitä viljelykiertoon: Viherlannoitusnurmet (EKO), Monimuotoisuuskasvit (EKO), Maanparannus- ja saneerauskasvit (YMP), Kerääjäkasvit (YMP), tilakohtaisen toimenpiteen pölyttäjien ravintokasvit (YMP), Luomu

- **KANNATTAVUUS** - Välineitä tuoton kestävään kasvattamiseen

- Viljelykierron kautta: viherlannoitusnurmet ja monimuotoisuuskasvit-(EKO), maanparannus- ja saneerauskasvit, kerääjäkasvit ja turvepeltojen monivuotiset tuotantonurmet (YMP) ja Eläinten hyvinvointikorvaus ja luomu
- Välineitä tilan ja osaamisen kehittämiseen matalalla kynnyksellä (tilakohtainen toimi YMP)

Miten koko CAP-suunnitelma edistää esim. ilmastotavoitteita?

- **Vihreä arkkitehtuuri**

- **Ehdollisuus §:** pysyvän nurmen, uusien maatalousmaiden nurmivaatimus, sängin polttokiellon ja vähimmäismaanpeitteen vaatimukset ym.
- **Suorien tukien ekojärjestelmä €:** peltojen talviaikainen kasvipeite, luonnonhoito ja viherlannoitusnurmet
- **Ympäristökorvaukset €:** kerääjäkasvit, maanparannus- ja saneerauskasvit, kiertotalouden edistäminen, suojavyöhykkeet ja turvemaiden nurmet, valumavesien käsittely (säätosalaojitus ym.), kosteikkojen hoito

- **Luonnonmukaisen tuotannon korvaukset (€)**

- **Investointien tukeminen (€):** kosteikkojen perustaminen, maatilojen ympäristö- ja energiainvestoinnit, maaseutualueiden uusiutuva energia ja biopolttoaineet ja yleishyödylliset ympäristöinvestoinnit

- **Yhteistyö, koulutus, neuvonta, innovaatioiden edistäminen (€)**

CAP-suunnitelma 2023-2027

Eläinten hyvinvointisitoumukset

Tukihakukoulutus 16.3.2022

eeva.loikkanen@gov.fi
tiina.malm@gov.fi

16.2.2022

Suomen CAP-suunnitelma 2023-2027

- Suomen CAP-suunnitelma hyväksyttiin valtioneuvostossa 16.12.2021
- Seuraava esitys pohjautuu komissiolle 22.12.2021 toimitettuun [esitykseen](#) (mmm.fi → CAP27)
- Neuvottelut komission kanssa kesken

Komission alustavia havaintoja

- Hyvinvointisuunnitelmat olisi tarpeen kytkeä vahvemmin toimenpiteisiin, ei vain suunnittelua vaan konkreettista tekemistä
- Antimikrobiasioissa ja hyvinvoinnissa kytkeä koulutukseen ja neuvontaan
- Tarkennettu ehtojen perustason ylittämiset
- Väärinymmärrysten selvittelyä

Komission delegoitu asetus (EU) 2022/126

- Johdantolause 24: Pakolliset vaatimukset ylittävät ehdot, ei tavanomaista maatalouskäytäntöä eikä rokotuksia.
- 46 artikla, kohdat a-g: Eläinten hyvinvointisitoumuksien perustuttava ainakin yhteen esitetyistä aiheista.
 - a) vesi, rehu ja hoito luonnollisten tarpeiden mukaisesti
 - b) eläinsuojien olosuhteet
 - c) elinympäristön virikkeistäminen tai myöhäinen vieroitus;
 - d) pääsy ulkotiloihin ja laiduntaminen;
 - e) käytännöt, joilla lisätään eläinten vastustuskykyä ja elinikää
 - f) käytännöt, joissa vältetään eläinten typistämistä ja/tai kastroidintia.
 - g) toimenpiteet, joilla ehkäistään tauteja (ei rokotteita, hyönteisten torjunta-aineita tai loislääkkeitä)

CAP-suunnitelma:

Eläinten hyvinvointisitoumukset (1/3)

- Eläinten hyvinvointisitoumuksien avulla edistetään tuotantoeläinten hyvinvointia ja terveyttä sekä kehitetään tilan toimintaa
- Valmistelun pohjana oli nykyisen kauden toimeenpanokokemukset, valvontatulokset, viljelijöiltä tulleet palautteet, uudet tutkimustiedot ja [eläinsuojelulain uudistus](#) sekä yleinen vaatimus tukijärjestelmien yksinkertaistamisesta ja hallinnon keventämisestä. EU-tasolla uusina asioina on noussut bioturva ja antibioottien käytön vähentäminen
- Eläinten hyvinvointikorvaukset muodostuvat peruslainsäädännön yläpuolelle, toimenpiteiden on oltava todennettavissa ja tuottajalle järkeviä
- Kyseessä ei ole suora tulotuki vaan korvaukset perustuvat aiheutuneisiin kustannuksiin ja tulonmenetyksiin

CAP-suunnitelma:

Eläinten hyvinvointisitoumukset (2/3)

- Eläinten hyvinvointikorvauksia on valmisteltu v. 2018 olleen laajan työpajan jälkeen eläinlajikohtaisissa ryhmissä
 - Valmisteluun on osallistunut mm. tuottajia, tutkijoita, eläinlääkäreitä, lihataloja, neuvoja, järjestöjä, virkamiehiä, kuluttajia
- Tavoitteena oli edelleen hyvät tulokset ja hyvä vaikuttavuus sekä tilakohtaisen joustavuuden lisääminen. Samalla pyrittiin vähentämään tahattomien virheiden mahdollisuuksia.

CAP-suunnitelma:

Eläinten hyvinvointisitoumukset (3/3)

- Eläinten hyvinvointisitoumuksen tehneellä viljelijällä on oltava hallinnassaan koko sitoumusvuoden ajan kyseisen eläinlajin eläinyksiköitä maatilallaan
- Keskimääräinen vähimmäiseläinmäärä on sikojen ja nautojen osalta 15 ey, lampaat ja vuohet 5 ey, broilerit ja kalkkunat 60 ey sekä munivat kanat ja näiden emot 14 ey
- EU-direktiivit on toimeenpantu kansallisella lainsäädännöllä. Nämä muodostavat perustason, jonka yli eläinten hyvinvointisitoumukset menevät.

Eläinlajikohtaiset toimenpiteet

Naudat

Hyvinvointi-
suunnitelma

Nautojen
poikima-, hoito-
ja sairaskarsinat

Vasikoiden
olosuhteiden
parantaminen

Urospuolisten
nautojen
olosuhteiden
parantaminen

Laidunnus

Ulkoilu

Siat

Hyvinvointi-
suunnitelma

Vapaaporsitus

Parannetut
porsimisolo-
suhteet

Emakoiden/
ensikoiden
olosuhteiden
parantaminen

Vieroitettujen
porsaiden
olosuhteiden
parantaminen

Lihaskojen
olosuhteiden
parantaminen

Lampaat Vuohet

Hyvinvointi-
suunnitelma

Olosuhteiden
parantaminen

Laidunnus

Siipikarja

Hyvinvointi-
suunnitelma

Olosuhteiden
parantaminen

(EHK 01, 07, 13 ja 16)

Hyvinvointisuunnitelmat

- Hyvinvointisuunnitelma on vuosittainen toiminnan hallinta- ja kehittämissuunnitelma, joka sisältää tilakohtaisia toimia eläinten hyvinvoinnista, terveydenhoidosta ja bioturvallisuudesta
- Viljelijä tekee suunnitelman vuosittain ja kehittää sitä tilan olosuhteet ja tuotantotapa huomioon ottaen
- Hyvinvointisuunnitelmassa on kuvattava olosuhteet, varautuminen häiriötilanteisiin, tuotannon- ja ruokinnan toteuttaminen, tautisuojaus, hyvinvoinnin parantaminen sekä mahdolliset havainnot ja kehittämistarpeet
- Viljelijä voi suunnitella ja arvioida kehittämiskohteita yhdessä eläinlääkärien, neuvojien ja/tai muiden asiantuntijoiden kanssa

(EHK 02) Nautojen poikima-, hoito- ja sairaskarsinat

- Toimenpide kaikilla nautoille
- Jokaista alkavaa poikimatonta 50 naudan ryhmää kohti on oltava vähintään yksi kiinteä tai osista koottavissa oleva erillinen karsina tai muu vastaava tila sairastunutta, hoidettavaa tai poikivaa nautaa varten. Ryhmä- tai yksilökarsinassa alle 12 kk ikäisillä nautoilla on oltava tilaa vähintään 6 m² eläintä kohden ja yli 12 kk ikäisillä nautoilla tilaa on oltava vähintään 9 m² eläintä kohden
- Poikineilla lypsylehmillä ja emolehmillä on oltava jokaista alkavaa 20 lehmän ryhmää kohden vähintään yksi kiinteä tai osista koottavissa oleva erillinen karsina tai muu vastaava tila sairastunutta, hoidettavaa tai poikivaa nautaa varten. Ryhmä- tai yksilökarsinassa pinta-alan on oltava vähintään 9m² eläintä kohden
 - Lypsylehmiä tulee olla mahdollista lypsää koneellisesti
- Ryhmäkarsinoissa eläinten erilleen aitaamiseen on varauduttava. Makuualueen on oltava kiinteäpohjainen, hyvin kuivitettu ja pehmeä.
 - Yli 6 kk ikäisillä nautoilla hyväksytään myös rakolattiakarsinat, jos niissä on makuualueella lattiaa pehmentäviä rakenteita

(EHK 03) Vasikoiden olosuhteiden parantaminen

- Toimenpide kaikille tilan alle 6 kk ikäisillä naudoille
- Vasikoilla on oltava runsaasti kuivitettu, kiinteäpohjainen ja pehmeä makuualue
- Ryhmäkarsinassa tilaa tulee olla 2,25 m²/vasikka tai mikäli vasikka on emän kanssa, tilaa tulee olla 10 m²
- Vähintään kuukauden ikäisiä vieroitettuja vasikoita on pidettävä ryhmäkarsinoissa, jos ryhmästä erottamiseen ei ole syytä (ryhmästä erotetulla vasikalla tulee säilyä näköyhteys muihin nautoihin)
- Tilalla tulee olla pakastettua ternimaitoa tai ternimaitokorviketta (ennen pakastamista ternimaidon laatu on mitattava)
 - Pakastetun ternimaidon laadusta pidetään kirjaa
- Vasikan tulee saada maito tai maitojuoma imemällä nisästä tai tutista koko juottokauden ajan

(EHK 04) Urospuolisten nautojen olosuhteiden parantaminen

- Toimenpide kaikilla vähintään 6 kk – 18 kk ikäisille urospuolisille naudoille
- Jokaista nautaa kohden on oltava pinta-alaa lämminkasvattamossa vähintään 3,5 m², kylmäkasvattamossa vähintään 5,5 m²
- Makuualue on oltava vähintään puolet eläinkohtaisesta vähimmäispinta-alasta. Makuualue on oltava kiinteäpohjainen, hyvin kuivitettu ja pehmeä tai rakolattiakarsinoissa makuualueella on käytettävä lattiaa pehmentäviä rakenteita kuten rakolattiapehmikkeitä tai kumitettuja palkkeja.
- Ei saa pitää kytkettynä
- Eri sukupuolta olevia yli 8 kk ikäisiä nautoja ei saa pitää samassa karsinassa, ylämaankarjalla ikärajana on 10 kk

(EHK 05) Nautojen laidunnus

- Toimenpide naaraspuoleisille vähintään 6 kk ja enintään 2 v. ikäisille naudoille ja/tai yli 2 v. ikäisille naudoilla
- Laidunnusaika on vähintään 90 päivää. Tila voi valita joko molemmat (a ja b) tai vain toisen (a / b)
 - a) Nuorkarjan laidunnus (vähintään 6 kk - 2 v. naaraspuolet naudat)
 - b) Emo ja –lypsylehmien laidunnus (yli 2 v. naaraspuoleiset naudat)
- Laidunnuksesta on pidettävä kirjaa
- Jos tilalla on sitoumus nautoja koskevasta luonnonmukaisesta kotieläintuotannosta, toimenpidettä nautojen laidunnuksesta ei voi valita
- Laiduntamiseen liittyviä toimenpiteitä ei voi valita tila, jolla on vain läpi vuoden ulkona kasvatettavia nautoja

(EHK 06) Nautojen ulkoilu

- Toimenpide tilan kaikille vähintään 6 kk ikäisille nautoille
- Naudat on päästettävä ulkoilemaan vähintään 120 päivää vuodessa
 - Mikäli laidunnuksen (EHK 05) valinnut tila valitsee myös ulkoilun (EHK 06), on noudatettava kummankin ehtoja (laidunnus 90, ulkoilu tämän lisäksi 120)
- Ulkoilusta on pidettävä kirjaa
- Jos tilalla on sitoumus nautoja koskevasta luonnonmukaisesta kotieläintuotannosta, toimenpidettä nautojen ulkoilusta ei voi valita
- Ulkoiluun liittyviä toimenpiteitä ei voi valita tila, jolla on vain läpi vuoden ulkona kasvatettavia nautoja

(EHK 08) Vapaa porsitus (1/2)

- Vapaaporsituksessa ensikko/emakko on vapaana ennen porsimista, koko porsimisajan ja sen jälkeen koko imetysajan
- Liikkumista voidaan rajoittaa vain poikkeustapauksissa ja tilapäisesti hoitotoimenpiteen ajan, jos se on tarpeen eläinlääkinnällisten tai muiden hoitotoimenpiteiden, porsaiden turvallisuuden tai työturvallisuuden vuoksi (nämä rajoittamissyyt ja -toimenpiteet on kirjattava)
- Karsinassa on oltava kiinteää pohjaa ja riittävästi sopivaa materiaalia pesäntekoa varten sekä tongittavaksi ja kuivikkeeksi. Muokkautuvaa ja irtainta pesäntekomateriaalia (esim. olkea, purua tai paperia) on oltava tarjolla koko ajan porsimiseen asti. Virikemateriaalia ja kuiviketta on oltava koko ajan.

(EHK 08) Vapaa porsitus (2/2)

- Karsinassa on oltava katettu porsaspesä, jonka katto voidaan tarvittaessa avata.
- Karsinassa ensikon/emakon on päästävä esteettä kääntymään ympäri (kääntöhalkaisijan tulee olla vähintään 170 cm). Porsituskarsinan pinta-alan on oltava vähintään 7 m² (tästä tilasta porsailla on oltava vähintään 1 m²)
 - Mikäli viljelijä on investoinut 6 m² porsituskarsinoihin ja aloittanut rakennustyön ennen 31.12.2021, pinta-ala- ja kääntöhalkaisijavaatimukset eivät koske tällaista investointia muiden vapaaporsituksen ehtojen täytyessä. Tämän päivämäärän jälkeen peruskorjauksen tai uuden sikalanrakentamista koskevat 7 m² ja 170 cm kääntöhalkaisijan ehdot.
- Viljelijä, joka on valinnut vapaa porsitus -toimenpiteen (2.2), ei voi valita parannetut porsimisolosuhteet –toimenpidettä (2.3).

(EHK 09) Parannetut porsimisolosuhteet

- Parannetuissa porsimisolosuhteissa ensikko/emakko voidaan siirtää porsitushäkkiin 2 vrk ennen laskettua porsimista ja emakko voi olla häkissä korkeintaan 3 vrk porsimisesta.
 - Porsimisen jälkeen ensikko / emakko voidaan pitää porsitushäkissä tilapäisesti enintään 7 vrk, jos emakko on aggressiivinen, levoton tai häkissä pitämiseen on muu hyväksyttävä syy. Porsitushäkki on purettava tai avattava välittömästi käytön jälkeen niin, ettei se rajoita emakon liikkumista karsinassa. Porsitushäkin käyttöaika ja –syy kirjattava.
- Porsituskarsinan pinta-alan on oltava vähintään 6 m² (tästä tilasta porsailla on oltava vähintään 1m²)
- Karsinassa ensikon/emakon on päästävä esteettä kääntymään ympäri
- Porsailla on oltava karsinarakenteiden suojaamalla alueella hyvin kuivitettu makuualue
- Pesäntekomateriaalia (esim. olkea, purua tai paperia) on oltava tarjolla koko ajan porsimiseen asti.
- Viljelijä, joka on valinnut parannetut porsimisolosuhteet -toimenpiteen (2.3), ei voi valita vapaa porsitus –toimenpidettä (2.2).

(EHK 10) Emakoiden/ensikoiden olosuhteiden parantaminen

- Toimenpide kaikilla tilan ensikoille ja emakoille
- Emakot ja ensikot on tiineytettävä pihatossa tai ryhmäkarsinassa, joissa emakot ja ensikot ovat vieroituksesta seuraavaan tiinehtymisen varmistamiseen koko tiineysajan.
- Ensikkoa tai emakkoa saa pitää tiineytyshäkissä enintään kahdeksan päivän ajan siemennyksen yhteydessä
 - Häkin käytöstä on pidettävä kirjaa
- Ruokintahäkkien ulkopuolista esteetöntä lattian kokonaispinta-alaa on oltava vähintään 2,25 m²/eläin ja tästä tilasta vähintään 1,3 m²/eläin on oltava kiinteäpohjaista, kuivitettua makuualuetta tai sikojen esteettömästi saatavilla on heinää tai olkea
 - Enintään 600 mm pitkiä lapaerottimia ei pidetä häkkeinä

(EHK 11) Vieroitettujen porsaiden olosuhteiden parantaminen

- Toimenpide tilan kaikille 2–3 kk ikäisille porsaille

Viljelijän on huolehdittava jatkuvasti vieroitettujen porsaiden hyvistä olosuhteista (kuivitus, päivittäin lisättävät virikkeet, tila, ruokinnan sopivuus ja saatavuus, ruokintakertojen määrä kirjataan), jotta siat voisivat hyvin. Stressaantuneet siat purevat toistensa saparoita. Olosuhteisiin vaikuttamalla voidaan vähentää saparoiden purentaa ja näin vähennetään myös tulehduksiin tarvittavien antibioottien käyttöä.

- Vieroitetuilla porsailla on oltava:
 - Katoksellinen kiinteälattiainen makuualue, joka on lämmitettävissä (kaksi-ilmastokarsina)
 - Porsailla tulee olla koko ajan helposti saatavilla heinää, olkea tai muuta muokattavaa ja syötävää ainesta virikemateriaalina

(EHK 12) Lihasikojen olosuhteiden parantaminen

- Toimenpide kaikilla tilan 3-8 kk ikäisille lihasioille

Viljelijän on huolehdittava jatkuvasti lihasikojen hyvistä olosuhteista (sikojen hyvinvoinnin tarkempi seuranta, kuivitus, päivittäin lisättävät virikkeet, tila, ruokinnan sopivuus ja saatavuus, ruokintakertojen määrä), jotta siat voisivat hyvin. Sikalan olosuhteita ja sikojen hoitoa mitataan ehjien saparoiden hyvinvointimittarilla. Teurastamon lihintarkastuksessa seurataan hännänpurentaa ja mittarina on riippumattoman tahon hännänpurennan analyysi.

- Olosuhteisiin vaikuttamalla voidaan vähentää saparoiden purentaa ja näin vähennetään myös tulehduksiin tarvittavien antibioottien käyttöä
- Viljelijä kirjaa toimet

(EHK 14) Lampaiden ja vuohien olosuhteiden parantaminen (1/2)

- Lampaista ja vuohia on pidettävä ryhmäkarsinoissa
 - kiinteäpohjainen, hyvin kuivitettu ja pehmeä makuualue, jonne kaikki eläimet mahtuvat samanaikaisesti makaamaan
- Jos lammasta tai vuohia pidetään hyväksyttävästä syystä yksinään, karsinan on oltava vähintään 2 m² ja muodoltaan sellainen, että lammas tai vuohi pääsee siinä esteettä kääntymään ympäri (näköyhteys muihin säilyttävä)
- Pässit ja vuohipukit tulee pitää ryhmäkarsinassa, ellei eläinlääketieteellinen syy tai aggressiivinen käytös edellytä eristämistä. Jos tilalla on vain yksi pässi/vuohipukki, tulee noudattaa edellä mainittuja yksilökarsinan kriteereitä. Ryhmäkarsinassa pässiä/vuohipukkia kohden tulee olla tilaa vähintään 2 m²

(EHK 14) Lampaiden ja vuohien olosuhteiden parantaminen (2/2)

- Uuhelle ja sen vastasyntyneille karitsoille on oltava karitsointikarsina, jossa eläinten käytössä olevaa lattiapinta-alaa on vähintään 2,2 m² ja jossa on lämmitysmahdollisuus ja/tai tilan tulee olla lämpöeristetty. Karitsoilla on oltava karitsakamarit kahden viikon iästä alkaen vieroitukseen saakka.
 - Karitsakamarit ovat rajattuja alueita, jonne kaikki karitsat mahtuvat samanaikaisesti ja karitsoille sopiva rehustus
 - Vaatimukset karitsointikarsinoista ja karitsakamareista eivät koske uuhia ja karitsoita, jotka ovat laitumella
- Sairas- ja hoitokarsinat voivat olla myös usean eläimen yhteiskäyttöisiä, mutta eläimen eristämiseen on varauduttava, karsinan on oltava kiinteäpohjainen ja sen makuualueen hyvin kuivitettu, pehmeä ja siinä on oltava eläimen lämmitysmahdollisuus
 - Useamman eläimen yhteisesti käyttämässä sairaus- ja hoitokarsinassa tai yksilökarsinassa tilaa on oltava vähintään 2 m² vähintään 3 kk ikäistä lammasta tai vuohta kohden

(EHK 15) Lampaiden ja vuohien laidunnus

- Toimenpide kaikille tilan yli 3 kk lampaille ja yli 12 kk vuohille
- Lampaat ja vuohet on päästettävä laitumelle vähintään 90 päivänä
 - Pässien ja vuohipukkien laidunnus voidaan korvata ulkoilulla
- Laitumella vuohilla on oltava mahdollisuus toteuttaa luontaista kiipeilytarvettaan
- Laidunnus on kirjattava
- Jos tilalla on sitoumus lampaita ja/tai vuohia koskevasta luonnonmukaisesta kotieläintuotannosta, toimenpidettä lampaiden ja vuohien laidunnuksesta ei voi valita

(EHK 17) Siipikarjan olosuhteiden parantaminen (1/2)

- Toimenpide kaikille tilan broilereille, kalkkunoille ja muniville kanoille sekä munivien kanojen emoille
- Viljelijän on huolehdittava jatkuvasti eläinten hyvinvoinnin tarkemmasta seurannasta, kasvattamon lämmityksestä, ilmanvaihdosta, kosteudesta ja muista olosuhteista, jotta linnut voivat hyvin. Kasvattamossa on oltava kaikkien lintujen käytössä virikkeitä, tasoja, ramppeja tai orsia. Viljelijä on kirjattava mitä toimenpiteitä olosuhteiden parantamiseksi tehdään ja virikkeitä tilalla on käytössä.
- Olosuhteiden mittareina käytetään broilereilla jalkapohja-arviointeja ja vesipöhön vuoksi hylättyjen prosenttiosuutta, kalkkunoilla ilmapussitulehdusten prosenttiosuutta ja munivilla kanoilla lannasta haihtuvan ammoniakkin arvoja.

(EHK 17) Siipikarjan olosuhteiden parantaminen (2/2)

- Broilerin kasvatusaikaista hyvinvointia mitataan lihentarkastuksessa tarkastuseläinlääkärin antamilla eräkohtaisilla jalkapohjatulehdusarvioinnin tuloksilla ja vesipöhön vuoksi hylättyjen ruhojen prosenttiosuudella.
 - Puolivuosisissa teuraseräraporteissa vesipöhön vuoksi hylättyjen ruhojen %-osuus ei saa ylittää 1 % ja jalkapohjatulehdusarvioinnin tuloksen on oltava alle 30 pistettä. Mikäli jalkapohjatulehdusarvioinnin tulos on alle 25 pistettä, vesipöhön vuoksi hylättyjen ruhojen osuutta ei huomioida.
- Kalkkunoiden hyvinvointia mitataan lihentarkastuksessa ilmapussintulehdusten kokoruhohylkäysten prosenttiosuudella, jonka puolivuosisiirtoarvojen on oltava alle 2%.
- Munivien kanojen hyvinvointia mitataan hallin ilman laadun ja ilman ammoniakkipitoisuuden arvoilla. Kanalan ilman viikkokohtainen ammoniakkipitoisuusarvo tulee avokanalassa olla alle 18 ppm ja virikehäkkikanalassa alle 8 ppm.
 - Kanalan ilman ammoniakkipitoisuus on kirjattava.

Maatalouden rakennetuet tulevalla rahoituskaudella

Aktiivinen ruuantuotanto
Uudistuva ja monipuolinen maaseutu
Ympäristö- ja ilmastoviisas maatalous

Tukihakukoulutus 16.3.2022

Sanna Koivumäki/Heini Lehtosalo MMM

Yleistä

Esitettävät tiedot perustuvat 22.12.2021 Euroopan komissioon toimitettuun Suomen CAP-suunnitelmaan, eivätkä siten mahdollisesti vastaa lopullista CAP-suunnitelmaa.

Yleistä

Tulevalla kaudella otetaan käyttöön uusi toimeenpanomalli, jossa painoarvo on saavutettavilla tuloksilla ja rahoituksen vaikuttavuudella.

- hankkeiden **valinnan merkitys ja tulosten seurannan rooli** korostuu, joten on tärkeää, että rahoitettavaksi valikoituvat ne hankkeet, jotka mahdollisimman hyvin vastaavat tulevan CAP-kauden tavoitteisiin.
- vaatimus nykyistä paremmalle rahoituksen vaikuttavuuden arvioinnille! Tämä tarkoittaa sitä, että on pystyttävä kertomaan, **mitä on oikeasti saatu aikaan**; paljonko ammoniakkipäästöt ovat vähentyneet tai paljonko energiaa säästetty.
 - lähtötilanteen ja muutoksen esittämisen rooli korostuvat

Maatalouden investointituki

Neljä toimenpidettä

- Investoinnit maatalouden kilpailukyvyn kehittämiseen ja nykyaikaistamiseen
- Ympäristön tilaa ja kestäväää tuotantotapaa edistävät investoinnit
- Maatilojen energiainvestoinnit
- Eläinten hyvinvointia ja bioturvallisuutta edistävät investoinnit

Tuetaan

- Tuotantorakennusinvestointeja
- Investointeja uuteen teknologiaan, tuotannon laatuun ja työympäristöön
- Siirtymistä uusiutuvaan energiaan
- Ympäristöystävällisemmän tuotantotavan ja teknologian käyttöönottoa
- Peltöjen vesitalouden parantamista
- Investointeja, joiden tavoitteena on parantaa eläinten hyvinvointia ja tuotannon bioturvallisuutta

Maatalouden investointituki

Tuen ehdot

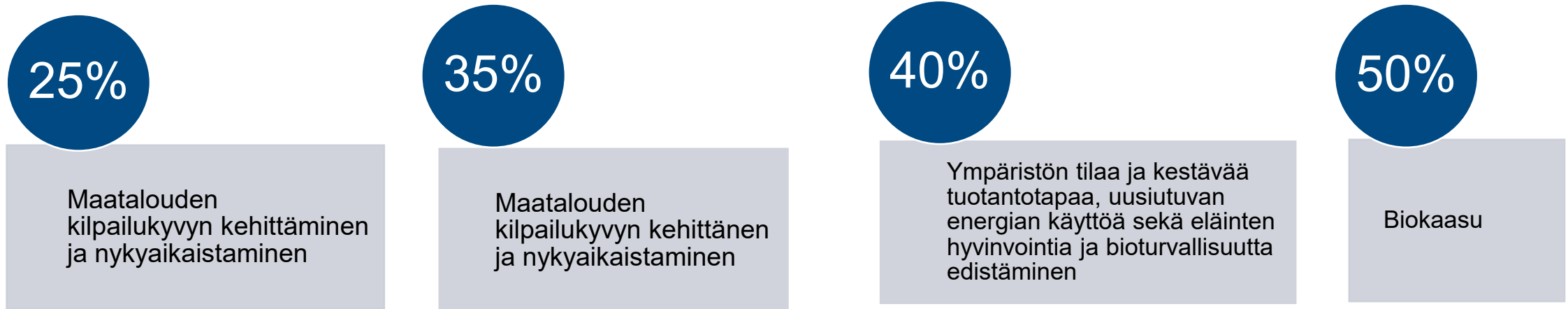
- Ikää, määräysvaltaa ja ammattitaitoa koskevat edellytykset vastaisivat suurelta osin nykyisiä edellytyksiä
- Jatkuvan kannattavan toiminnan edellytys kaikissa investoinneissa
- Maatalouden kilpailukyvyn kehittämiseen ja nykyaikaistamiseen liittyvissä investoinneissa nykyistä vastaava yrittäjätulovaatimus (25 000 euroa)
- Rahoitettavat hankkeet valitaan valintamenettelyn kautta, kaikissa hankkeissa huomioidaan niiden ympäristö- ja ilmastovaikutukset
- Tukihakemus jätettävä ennen hankkeen aloittamista

Maatalouden investointituki

- Suunnitelmissa samat tukimuodot, kuin nykyisin: avustus, tuotantorakennusinvestoinneissa lisäksi lainan korkotuki ja mahdollisuus valtion takaukseen.

- Neljä avustustasoa:

- Nuoren viljelijän korotettu avustustaso (+10%) 7 vuotta tilanpidon aloittamisessa kilpailukykyä parantavissa ja maatalouden nykyaikaistamista edistävissä investoinneissa

Maatalous investointituki

Tuen enimmäismäärä kolmea verovuotta kohden

1 500 000 €

1 200 000 €

300 000 €

maatilojen kilpailukykyä ja
kannattavuutta parantavat investoinnit

muut

Avustuksen minimimäärä

>7000

>3000

Nuoren viljelijän aloitustuki

Tuen ehdot

- Nuoren viljelijän määritelmän mukaiset ikää, määräysvaltaa ja ammattitaitoa koskevat edellytykset vastaavat nykyistä
- Jatkuvan kannattavan toiminnan edellytys
 - yrittäjätulovaatimus nykyisellään (25 000/15 000 euroa)
 - avustuksen enimmäismäärä on 40 000/10 000 euroa.
 - kertakorvaus, joka maksetaan kahdessa erässä, lisäksi takaus ja korkotuki
- Jos maataloutta harjoitetaan maatalousyhtymänä tai hakijana on yksityisoikeudellinen yhteisö, jossa on useita tuen edellytykset täyttäviä osakkaita, **aloitustuki voidaan myöntää kullekin tuenhakijalle**
- Rahoitettavat hankkeet valitaan **valintamenettelyn kautta**

Mikä siis rakennetessa muuttuu?

- Hankkeen aloitus mahdollista heti tukihakemuksen jättämisen jälkeen
- Sähköinen haku
- Ympäristön tilaa, eläinten hyvinvointia ja bioturvallisuutta parantavien investointien suurempi merkitys
- Aloitustuki mahdollinen useammalle yhtymän tai yksityisoikeudellisen yhteisön jäsenelle
- Hankkeiden tuloksellisuus ja vaikuttavuus suuremmassa roolissa